AYDEDE

No. 93 — 113
CUMARTESİ 9 TEMMUZ 1949
FİYATI 25 Kuruş

Cumartesi Günleri Çıkar Bitaraf Siyasi Hoşsohbet Gazete
İdarehane: Cağaloğlu Türbedar So. No: 18 AKÇA Matbaası
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon: 25100 — Posta Kutusu:

MEVSİM EĞLENCELERİ

Meltem pek hoş, pek lâtif esen bir rüzgârdır!..

ŞU, ACAİP DÜNYA

KARISINI DEVREDEN ADAM!..

Alıcı verici kanlı gömlek giyici! diye bir tekerleme vardır. Çocukken sık sık tekrarladığımız bu himet, bir mal veripte, sonradan vazgeçip geri almağa çalışan kimseleri kötülemek için uydurulmuştur.

Şimdi, Fransada yaşayan Olevdo Orlando isimli İtalyan bir alıcı verici kanlı gömlek giyici bağışladığı bir malı geri almak için mahkemeye müracaat etmiş. Fakat, ne kendisine mal bağışlayan şahıs, ne de mal bu mızıkçılığa razı olmuyor, ayak diretiyorlarmış. Hiç malında fikri olurmuymuş? diyeceksiniz. Sabredin, bunun ne mal olduğunu anlarsınız.

Bundan beş yıl kadar önce bu Olevdo Orlando beş çocuğu ve Polonyalı olan karısıyla Firmel şehrinde yaşıyormuş. Harp yıllarının, dünyanın her tarafında, ne kadar güç, katlanılmaz hayat şartları yarattığı malûm. İki el bir baş içindir, derler. Bâzı, yüksekten konuşan zevat da, ittihattan kuvvet doğar, sözünü dillerine pelesenk edinmişlerdir. İşte, böyle bir düşünceye sahip olan Orlando da düşünmüş taşınmış, dünyada kimsesi olmayan yek at yek mızrak! yaşayan Ali isimli bir Cezairliyi evine almış. O günden sonra gün geçirmeğe başlamışlar. Ali, çocukların yiyeceğini, içeceğini sağlıyor, üstlerini başlarına bakıyor. Orlando'nun tütününü alıp cebine harçlığını koyuyormuş.

Günün birinde bayan Orlando altıncı çocuğunu doğurunca kocası deli gibi sevinmiş ve Cezairliyi tebrik ederek yavruya Ali ismini koymuş.

Aradan bir müddet geçmiş. Ali eve bir radyo makinesi getirerek adama hediye etmiş. Sevincinden deliye dönen Orlando kaleme kâğıda yapıştığı gibi, karısını ve çocuklarını Aliye devrettiğine dair bir senet yazmış. Ali de kadınla çocukları aldığı gibi başka tarafa nakletmiş.

Şimdi, pişman olan İtalyan kadını geri almak için çırpınıyormuş.

İHTİYATSIZLIK

Seyahattan dönmüştü. Cebinden anahtarını çıkararak apartmanın kapısını açtı ve doğruca yatak odasına girdi. Bir de ne görsün? Karısı genç bir adamla yatakta değil mi?

Derhal beyni attı ve arslanlar gibi gükredi:

— Alçak kadın! Telgrafımı almadın mı?..

AMERİKALI KADIN ELÇİ KİMDİR?

Geçen haftaki gazetelerde, Birleşik Amerika Devletlerinin Lüksemburga tâyin ettiği yeni elçinin Perl Mesta isimli bir kadın olduğunu hepiniz görmüşsünüzdür.

Avrupa mecmualarının yazdıklarına göre, bayan Mesta Amerikanın bir numaralı ev sahibi imiş. Çok zengin olan bu kadının verdiği ziyafetler dillere destan olan, hikâyesile bütün Amerika haftalarca çalkanmış. Bu milyarder kadının tertip ettiği gecelerin en şahane numarası, çok güzel sesi olan general Ayzenhover şarkı söylerken bir piyano üstadı olan başkan Truman'ın ona refakat etmesi imiş.

Rivayet edildiğine göre, bayan Mesta'nın verdiği ziyafetlerin masrafı otuz, kırk bini lirayı bulurmuş.

Bu servet ve ihtişam gözlerimizi büyüledi değil mi? Şimdi yeni elçinin bir de başka tarafından dem vuralım. Bir gecede bir servet eriten bu bayan, evinden telefon edipte masrafa girmemek için yarım saatlik yol teper Harbiye nezaretindeki ahbaplarının telefonlarından faydalanırmış. Ne denir? Hastalık deyip geçmekten başka söyle[n]ecek söz var mı?

TABİİ DÜŞMANLA[R]

★ Güzel kızların tabi[î] düşmanları iki kısımdır: evvelâ kendi ahpapları, sonra da yüz vermediği bütün erkekler.

KÖPEK KERAMETI

İstanbul vapurunun Avrupadan her dönüşünde, tıklık tıklım valizlerile gemiden çıkan yolcuların, nasıl bir keramet gösteripte, Türk parasını koruma kanununun kendilerine tanıdığı yirmi beş lira ile bunları başardıklarına hayretler eder dururuz.

Şimdi, aynı durum İngilizler için de vâritmiş. Elli İngiliz lirasıyla memleketten çıkan Britanya vatandaşları, Parisin son moda eşyalarile yurda dönüyorlarmış. Para hususunda çok hassas davranan İngiliz gümrük memurları bütün yolcuların üstlerini başlarını arıyor, fakat, ilâç için kaçak metelik bulamıyorlarmış.

Son günlerde İngiliz makamlarının gözüne bir hâdise çarpmış; memleketten çıkanlar cins cins, çeşit çeşit köpekle ayrılıyorlarmış. İş tahkik edilmiş ve anlaşılmış ki, İngiliz av köpekleri Avrupada çok para etmektedir. Şimdi, İngiliz hükûmeti bu şekil para kaçakçılığını önlemek için, yurttan köpek çıkarılmasını yasak etmeği düşünüyormuş.

AŞK HAKKINDA

★ Aşk hakkında gençliğin tecrübesi azdır... yaşlılığın da çok!

MUHABBET TELLALLIĞI BABINDA...

Bir Fransız lisan mütehassısı kütüphanesine kapanmış bir kaç yıl ortaya çıkmamış. Bütün tanıdıkları, dostları ve kültür sahasındaki bütün rakipleri merak içindeler; acaba ne gibi bir eser verecek?... Acaba ne müthiş bir şaheserle ortaya atılacak? diye...

Nihayet beklemeleri uzun sürmemiş ve Duvayyen isimli bu bilgin kütüphanesinden çıkarak hazırladığı eserin müsveddelerini matbaaya vermiş. Bu ne imiş, biliyor musunuz? Fransız dilinin tarihi mi? Hayır!... Lehçelerin menşei ve tekamülü mü? Hayır!... Hayır!... Nafile bilemiyeceksiniz... Bu büyük bilgin kütüphanesinde geçirdiği yıllar içinde muhabbet tellallığına tekabül eden kelimeleri etüd etmiş. Eserinde yazdığına göre meyanecilik kelimesinin Fransız dilinde tam yüz kırk altı karşılığı varmış.

Argası bir haylı zengin bir dil olan Türkçemizde godoşluğun daha kaç ismi vardır dersiniz?

İNANMASI İÇİN

Müdür daktilosuna dedi ki:

— Eğer bay Ahmed gelirse benim burada olmadığımı söyleyin!

Patron odasına girer, az sonra çıkar:

— Ha, der, inanması için için siz de yün örünüz!

HAK EDİLEN CEZA

★ Yaşlı bir bekâr, genç ve güzel bir kızla evlenince cezasını hak etmiş demektir.

MODALAR ÇOK DEFA BİR İHTİYAÇTAN DOĞAR

Moda için, bir takım insanların gelip geçici heveslerinden doğar derler. Halbuki eğer moda yakından tetkik edilecek olursa hiç de öyle olmadığı anlaşılır.

Hemen hemen daima yeni modalar bir hevesden değil, fakat ondan evvelki modanın mühim bir insanın kusurunu meydana koymasından doğmuştur! Sosyete bu hareketi uyar, yeniliği kabul eder ve kapatacak aynı kusuru olmadığı halde moda haline sokar.

Meselâ yalancı ben ilk defa İngilterede boynundaki bir lekeyi kapatmak için XVI ıncı asırda bir kadın tarafından kullanılmış; başkaları bunu taklid etmişler. Ve moda olmuş.

Bu moda, II Charles zamanında tekrar ortaya çıkmış, zira kralın metreslerinden birinde daima sivilceler çıkarmış. Romalılarda bunu bildiklerinden, sivilce yerini yapma benle örterlerdi.

IX. Louis sarayında prenslerin ayakları büyük ve kaba olduğundan gizlemek çaresini uzun etekli elbiselerle temin ettiler. Yerleri süpüren etek modası o suretle yayıldı ve XIII. asırda dünyayı kapladı.

Boyuna sıra sıra inci takmak modası da bir hastalığın eserini gizlemekten doğmuştur: «Guvatr» denilen ve boyunda çirkin bir kalınlık yapan hastalıkla malûl olan kadınlar inci dizilerinden medet umdular. Hattâ bir aralık o da yetmedi: Boyunlar kumaşla örtüldü. Kapalı yaka modası böyle yayılmıştır.

Kadınların arka kısımlarını bir zamanlar yastık gibi şeyle kabarttıkları malûmdur. Sebebi bi kalçalardaki tenasüpsüzlüğü göstermemektir. Erkeklerde omuzlara kadar saç uzatmak, bir Fransız veliahtının omuz kusurunu örtmek için berberi tarafından düşünülmüş ve moda oluvermiştir.

II. Filip'in kızı, Ostand şehri zaptedilinceye kadar iç çamaşırını değiştirmemek gibi bir adak tutmuştu. Muhasara üç sene sürdü. Bu müddet zarfında prensesin vücudundan çıkarmadığı gömlek acaip bir sarı renk almıştı. İşte zamanında prensesin ismile anılan o «İzabo» rengi yıllarca kumaş renklerinin en beğenileni olmuştu!

Saçları pudralamak modası saç kepeklerini gizlemek için icad edilmişti; filvaki beyaz pudra kepekleri az çok örtüyordu.

"Zavallı imparator!,,...

İnsan, okuduğu tarih kitaplarında dikkate değer bir fıkraya rasgeldi mi bunu, karşısına çıkana anlatmak arzusuna kapılır: ister ki, başkaları da ondan faydalansınlar: zevk duysunlar, yahut ibret alsınlar.

Napoleon'un anası Madam Laetitia kara gözlü, ufak tefek, kuru bir kadınmış; oğlunun tahtlara, saraylara sığamadığı, hazinelerin dibine darı ektiği bir sırada pek cimricesine hareket eder, para biriktirirmiş.

Soranlara da dermiş ki: «Bugün her biri bir tarafta Krallık eden evlâtlarıma yarın yardımda bulunmıyacağım, böyle bir yükün altına girmiyeceğim belli mi?»

Anatole France'ın «Dünyanın en katil anadölü» adını verdiği bu dağ köylüsü kadın öyle yapmakta gerçekten haklı imiş... Napoleon ortadan kalkınca Romaya sığınmış; para sıkıntısı çekmez, fakat sadeliği sever, sırtında siyah yünden bir esvap, başında İmparatorluk modası, sarık biçimi uzun bir şapka, her gün kapalı araba ile kırlara çıkar, geçmişi ve St. Hélène adasındaki oğlunu düşünerek tek başına tepelerde yayan dolaşırmış.

Bir gün orada Papa VII. Pie ile karşılaşmış. Papa - ki Napoleon'la elbirliği ederek Avrupanın altüst olmasında büyük rol oynamış, ona esir kulu olmuştur - arabasını durdurmuş, kadını selâmlamış ve sormuş:

«— Zavallı İmparatordan haber alıyor musunuz, nasıldır, acaba?..

«Del povero Imperatore!» Zavallı İmparatordan!? İşte, dünyaları küçük gören, dünyaları titreten dünkü o koca cihangirin sıfatı bir kaç yıl sonra artık bir (povero = zavallı) dan başka bir şey değildir.

Kubbeleri sarsan ihtişamlı hitaplardan, adlardan, sanlardan lâkaplardan, o «Majesteler»den, «Sezar»lardan, «haşmetlû»lardan sonra, en sonuncusu - hem de bir suç ortağı ağzından - budur: Zavallı!

SUDA NAKIŞLAR

SABAHLAYICI ŞEHİR

Bu yaz — Hoş tam mânasiyle yaza henüz kavuşmadık ya! — İstanbul halkı bütün mânasiyle «gececi» oldu. Gececi demek de yetmez; «sabahlayıcı» demek daha doğru olur.

Deniz yolları öyle bir tarife yapmış ki, vapurlar âdeta hareket ve faaliyete geçiyorlar. Marmarada projektörler durmadan, dinlenmeden, tabesabah etrafa ışık yaymakta...

İstanbul İstanbul olalı aylarca devam eden böyle bir gece sefası sürmemiştir.

Geçen hafta Caddebostan iskelesinde, saat sabahın ikisi idi. Biri köprü, öbürü adalar istikametinde iki vapur yolcu indirip aldı; durgun denizi köpük ve ışığa boğarak enginlere daldı, biz, Kadıköyünden üç vapuriyle döndük. Köprüde çoluklu çocuklu halk, üç buçuk vapuruna binmek için beklemekte idi.

Köprüden üç buçukta kalkan vapurun yolcusu evine kaçta varır? Şafak sökerken hele uzakça semtte oturuyorsa!

Bu kadarı fazla değil mi?

Şunun ortasını bulsaydık elbette iyi olurdu. Zira eğlence yerlerinin umumiyetle gece yarısı kapanmasına göre sonraki saatler nerede, nasıl geçirilir?

Üç, üç buçuk ancak kumarbazların dönüş saatidir.

Bir de şu mesele var: Evvelki gece bu tarafa Üsküdardan araba vapuriyle geçtim. Aramızda — ben de dahil — epice arabasız yolcu bulunuyordu. Kabataştan arabalılar uçup gittiler. Yayacılar tabii tramvay ve otobüs ümidedemezlerdi ama taksiye de rastlamadılar.

Yarım saat sokak üstünde bekledim. Geçen arabalar hepsi dolu hem de Boğaziçi dönüşü, sarmaş dolaş çiftlerle dolu... Nihayet külüstür bir taksi imdada yetişti. Bakan olmuş ta lüks makam otomobiline kurulmuşum kadar sevindim. Dolma bahçe saatı ikiyi vuruyordu.

Görüyorsunuz ki, ben de yeni tarifeden arasıra istifade edenlerden, gezip tozanlardan, sabahlayıcılardanım. Lâkin iyi yiyip içemiyen, gıdasını kâfi derecede alamayan **ve gündüzleri kendini işte yoran bir sınıf halkın bu kadar geç** yatması, belki de hiç yatmaması muhakkak ki zararlıdır.

Verem yakalara yapışmış, pahalılık gırtlağımıza sarılmış, dert ve şikâyet hadsiz hesapsız öte taraftan üç, üç buçuk vapurları iki sahile tab-ü-tüvan tükenmiş kafileler boşaltmakta berdevam!

Ah, hele çocuklar! kucakta taşınan veya kollarından zorla çekilip sürüklenen o avare zavallı yavrular!

Gece yarısından sonraki vapurlarda çocuğa rastlamak hazin manzaralardan... bunun büsbütün hazin oluşu ailede çocuk değerinin anlaşılmaması ve cemiyet hayatının düzensizliği bakımındandır.

Fena tatbik veya tefsir ettiğimiz medenî yenilikler bizi perişan ediyor.

Aydede

SEÇİMLERE ADLÎ TEMİNATIN KONMASINA HALÂ İNANAMIYANLAR VAR. (Gazeteler)

C.H.P. — Gıt gıt gıdaak!.. İnanmazsan gel de bak!..

BİLİR MİSİNİZ?

★ *Amerika Cumhurreisi Abraham Lincoln'ün cesedi 1865 ile 1911 yılları arasında 17 defa yer değiştirmiş, nihayet Washington'a gömülmüştür.*

★ *Londra'da otomobiller pek fazla köpek çiğnediklerini dikkate alan resmi makamlar köpeklere yoldan tehlikesizce geçmelerini öğretecek bir mektep açmıştır.*

★ *Kore'li bir kız kocasının yüzünü ancak zifaftan iki gün sonra görebilir. O, iki gün zarfında gözleri bağlı olarak yaşamak mecburiyetindedir.*

★ *«Titan» ismi verilen bir böcek vardır ki yalnız Güyan bölgesinde ağaç gövdeleri içinde bulunur. Dünyanın en nadir ve zor elde edilir böceği «Titan» dır.*

★ *İngilterede (N. T.) işaretli vagonlar vardır. «No talking» yanı «Konuşulmaz» mânasını anlatan bu vagonlardaki yolcular lâkırdı etmeden seyahat ederler.*

İLK ve SON

İlk defa tayyareye binen Afrikalı zenci, yere indikten sonra:

— Bu iki uçuşa çok teşekkürler. der.

— Ayol daha ilk defa uçuyorsun? Neye iki dedin?

— Bu benim ilk ve sonuncu olacakta ondan.

Doktor — Vaziyetinizin ne kadar tehlikeli olduğunu gizliyecek değilim; son bir arzunuz var mı?

— Başka bir doktor!...

«Fransız Karikatürü»

Tarihten Hikayeler

METELİKSİZ İMPARATOR İLE MAREŞAL

Napoleon'un hoşlandığı şeylerden biri de kıyafet değiştirerek Paris sokaklarında dolaşmaktı. Böyle gezintilerde gümüşi bir redengot giyer, düğmelerini gırtlağına kadar ilikler, başına da geniş kenarlı toparlak bir şapka geçirirdi.

Bir sabah erkenden o kıyafetle sokağa fırladı. Yanında saray mareşalı Duroc vardı ve tabiidirki mareşal da sivil elbiseliydi.

Konuşa konuşa şimdiki Paix, o zamanki Napoleon sokağına vardılar. İmperator birdenbire dedi ki:

— Karnım açıktı. Şu lokantaya girip yemek yiyelim.

Mareşal vaktin henüz pek erken olduğunu, saatin sekize bile gelmediğini söylediyse de meram anlatamadı. (Çin hamamları) denilen lokantaya daldılar.

Napoléon kuzu külbastısı, maydanozlu omlet ısmarladı. Bir şişe Şamberten şarabı getirtti. İştaha ile yediler, kahvelerini içtiler.

İmparator masadan kalktı, kapıya doğru yürüdü. Mereşal ise hesabı vermek üzere elini cebine attı. Aceleyle çantasını yanına almamıştı! Hükümdar ise hiç para taşımazdı.

Ne olacak?

Mareşal kasadaki kadına yaklaştı:

— Madam, dedi, nasılsa yanımıza para almamışız. Biz namuslu adamlarız. Bir saate kalmaz, borcumuz olan 9 frangı size yollarız.

— İkinizi de tanımayorum. Tanımadıklarıma kredi yapamayacağımı haklı bulmalısınız.

— Biz maiyet alayı zabitlerindeniz.

— Bilirim onları... çok zararlarına uğradım.

Mareşal şaşkın haldedir. Bereket lokanta garsonu imdada yetişir; lokanta sahibine bu efendilere kefil olduğunu, parayı getirmezlerse kendisinin ödeyeceğini söyler.

Mareşal ferahlar ve kapı önünde titizlenen İmparatora yolda hadiseyi anlatır. Gülüşürler.

Ertesi gün lokantaya giren bir emir yaveri kasadaki kadına:

— Dün, der, biri gümüşü, öbürü mavi redengotlu iki müşteri gelmişti, para vermemişlerdi...

— Evet, öyle olmuştu...

— Onlardan biri haşmetlu İmparator hazretleri, yanındaki de Saray Mareşalı idiler.

Kadın bayılır gibi olur. Zabit devam eder:

— Bana kefil olan garsonu çağırınız!

Gelen garsona 50 altunluk bir kese uzatan yaver ona saraya çağırıldığını da haber verir.

Filvakı, Durgens adındaki garson bir kaç gün sonra Napoléon'un oda hizmetine tayin olunur.

BU DERECE APDALMI?

— Ahmet bana öteki erkeklerin düşünemiyeceği şeyler söyliyor.

— Ne, yoksa sana evlenmemi teklif etti?

ÖTE TARAFI ŞÜPHELİ

Erkek — Sayende dünyanın en mes'ut adamı olacağım

Kadın — Bu elimden gelmez ama, yapabileceğim şey seninle evlenmektir.

— [illegible]ık Partisinin durumuna ne dersin?

— Evet, milletin elinden çekmediği kalmadı!..

Bu günden dünden:

BEBEKTE VALDE PAŞA YALISI

Geçen gün yukarı Boğaza doğru bir gezinti yaparken önünden geçtik. Yalı olduğu gibi duruyor. Şimdi Mısır kırallığının memleketimizdeki sefarethanesi konsoloshanesi mi neymiş.

Malûm a, Bebek koydur. Koyun Arnavutköy tarafına Büyük Bebek. Rumelihisarı tarafına Küçük Bebek denir. Eskiden ilki Cici Bebek ikincisi Kaka Bebek adını taşırmış. Cici Bebek denilmesine sebep az çok poyraza karşı olmasından ve nefes alınabilmesinden; kakaya da sebep rüzgârlı havalarda bile sıcağına dayanılmayışından. şiddetlice yağmurlarda sele kapılmasından olsa gerek;

Belediye bahçesinin yerinde eskiden bir kasır varmış. Üçüncü Ahmedin damadı ve keyif ehli sadrazamı Nevşehirli İbrahim paşa burayı tamir ettirmiş, süslemiş püslemiş. yeni hassa ve bitişiğindeki camiye (Hümayunâbad) ismini koymuştur.

Yukarda önünden geçtiğimizi söylediğim arduvaz damlı. griye boyalı. modern stilli bina Sultan Hamid devrinde Valde paşa diye anılan. son Mısır hidivi Abbas Hilmi paşanın annesi Emine hanımındı. Vaktiyle ayni noktada, Abdülâzizin meşhur sadrazamı Âli paşanın sahilhanesi mevcutmuş.

1867 deki Girit isyanını yatıştırmağa giderken paşanın bütün hazırlıklara burada giriştiği; kumandada erbap kimseleri toplayıp fikir danıştığı; (talia. pişdar. kalp, dümdar, meymene meysere; kat; ön, kesyol...) gibi askerlik tabirlerini burgda öğrendiği rivayet edilir. Merhumun vefatından sonra yalı hidivi Tevfik paşaya. ondan da haremine intikal etmiş.

Hatun. şimdiki binayı yaptırmadan önce Âli paşadan kalan iki katlı, basık tavanlı. kışla gibi sık pencereli. tarzı kadim yalıda yazları geçirirdi.

Valde paşa hüsnü anile. ağır başlılığı. sofuluğu, kadın kadıncıklığiyle tanınmışlardandı. Hıdrellez girince Kahireden oraya nakleder. kasımda Mısıra dönerdi. İstanbula gelince Sultan Hamid müsahipler. mabeyinciler yollayarak karşılatır. Hatırını istifsar ettirir, giderken yine onlarla uğurlatırdı.

Bayram muayedelerinde. ho tuzunda pırlantalar. yakutlar. zümrütlerle bezeli bele dolanık beyaz, kenarı allı yeşilli kurdelesi; sultanlar ve kadın efendilerle beraber socağı varır; Hünkâr tarafından (Estağfrüllah. Estağfrüllah!) lala kolundan tutulmak kaldırılmak şartiyle iltifatlara mail kılınırdı.

Biraz namızaçlığı duyulsa Yıldızdan sertabibi şehriyari Maroyani paşa. o bunadıktan sonra Hamidiye etfal hastahanesi baş hekimi İbrahim paşa iyadetine koşturulurdu.

19 ağustos Culus donanmalarında. Boğaz içinde en şetafatlı (Şanı ubudiyete lâyık ve emsaline kat ender kat faik) şehrayini yapan Valde paşaydı.

Yalının denize karşı cephesinde dülgerlerin değil, tavşanların yani ince marangozların kurduğu boydan boya tahtavale üzerinde oymalı oymalı malı nakışlar; kapılarında lail kadifeden. sırma saçaklı perdeler. sıra sıra bayraklar. fenerler. Korudaki tâkların üzerinde kos kocaman (Padişahım çok yaşa) levhası: renk renk kandillerle mozayık gibi işlenmiş Osmanî, ve Mecidî nişanlarının timsali.

Bahçede ince saz. orkestra habire icrayı ahenkte; zuvarı kirama halka kalıp sigaraları. limonatalar. şerbetler, dondurmalar şekerlemeler sunulmada.

Kıyının 40 - 50 metre açığındaki dubalardan mütemadiyen havai fişenkleri. püskürmeler. çarhı felekler, çanak mehtapları durmadan yakılıyor.

Daha ötede Elmahruse yatı ve yavrusu Safaylbahir Lengerendaz, (Elmahsusa) ilk hidiv İsmail paşa yadigârı. Sultan Azizin Sultaniye sefinei hümayununa taş çıkartan. için Çırağan sarayı ile omuz öpüşen çifte bacalı. gıcır gıcır siyaha boyalı, şahâne bir gemiydi.

Şenlik gecesi vapurun güvertesinde Mısırkârî boru gibi fesli. bembeyaz keten elbiseli 40 kişilik bando takımı mütemadiyen Hamidiye marşını gürletir; etraf sandallarla putalarla pıtırak kesilir Ortalık ana baba gününe dönerdir.

Mahdum paşanın Çubuklu sırtlarında Kâin köşkü daha meydanlarda yoktu.

YATAĞA GİREN İÇİN

Hırsız — Şu bizim arkadaş da işinde hiç ciddi değildir.

«Fransız Karikatürü»

BIR YENİSİ

İnsan vücudundaki maddelerden neler yapılması mümkün olduğuna dair şimdiye kadar bir çok şey yazılmıştır. İşte bir yenisi daha:

İki bin yüz tane kibrit;

Kırk litrelik bir varil dolduracak su;

Yedi parça sabun;

Dokuz bin kurşun kalem içi;

Bir kaşık tuz;

Bir küçük çivi;

Bir kümes badanasına yeter kireç;

Bir köpeğin pirelerini mahvedecek kadar kükürt;

Son harpte Almanların kamplarında öldürdükleri insanların yağından sabun yaptıklarını unutmayalım!

HER FENALIK DİŞİ SİVRİ SİNEKTEN GELİR

Avrupa tıb araştırma laboratuvarlarında hususi surette sivrisinek beslendiği ve malaryaya karşı tesirli çareler bulmağa çalışıldığı malûmdur.

Lâboratuvarlarda dişi sivrisinek tavşan. fare kanlariyle beslenir; erkeğine ise azıcık şekerli su verilir. Zira kan emici olan sivrisinek. dişisidir. Hastalıkları da o nakleder. Öbürü. erkeği zararsızdır ve nebat usarelerinden ve saireden gıdasını alarak yaşar!

Ekim ayı sonunda

hediye edilecek

Beheri

15 - 20.000 Lira

değerindeki

4 Ev

İstanbul dışındaki şubelerimizden cüzdan almış müşterilerimize isabet ederse, kendilerine diledikleri takdirde. bedeli nakden ödenir. yahut arsaları üzerinde bu değerde bir ev yapılır.

YAPI ve KREDİ BANKASI

KADINLARA DAİR ÇEŞİTLİ FIKRALAR

Eğer bir kadın aşk aleyhine söylemeğe ve bir muharrir de okuyucudan dert yanmağa başlarsa anlayınız ki birinin güzellik çağı geçmiş, öbürünün de kalem kudreti tükenmiştir.

Diderot

Biz kadınlar, geçen yıllara rağmen o mangallara benzeriz ki, külüne bakınca sönmüş sanılır; fakat elinizi sokarsanız parmaklarınız yanar.

Madam de Villedieu

Aşk o geçici kuşlara benzer ki, kadınlar gençliklerinde merakla beklerler, olgun çağlarında zevkle bağırlarına basarlar ve yaşlılıklarında ise kaçırdıklarına keder ederler.

A. Ricard

Dünya bir sahnedir, erkekler kuklalarıdır. Ekseriya onları oynatan, birbirlerile kavga ettiren veya barıştırıp öpüştüren, perde arkasında gizlenen kadındır.

Rochebrune

Erkek — Babanız evlenmemizden önce ancak bu şartla konuşmamıza müsaade ediyor!

«Fransız Karikatürü»

PARİSLİ KADIN

★ Parisli kadın dünya kı... liçasıdır ve arzunun esiri...

«PANTALON» KELİMESİ

Bu kelime, o elbiseyi da... doğrusu benzeyenini ilk de... giyen İtalyan komiği sinyo... Pantalon'dan lisana geçmiş... Komik. pantalonu seyircile... güldürmek için giymişti.

Halbuki medeni dünya o... ciddi bir elbise olarak kabul etti!

HANGİSİNDEN BAHSEDİYORSUNUZ?

General Eisenhovver'in annesi 7 çocuk doğurmuştur: bunlardan 5 i hayattadır: Milton ismindeki bir kolej müdür muavinidir. Arthur, Kansas şehrinde bir ticaret firması ikinci reisidir. Edgard, avukat; Earl elektrik mühendisidir.

En meşhurları olan general, harb sona erip de evine, anasının yanına döndüğü gün, ziyaretçilerden biri bu anaya demiş ki:

— Oğlunuzla iftihar ediyorsunuz, değil mi?

Anne sormuş:

— Hangisinden bahsediyorsunuz?

KEHANET LÜZUMSUZ

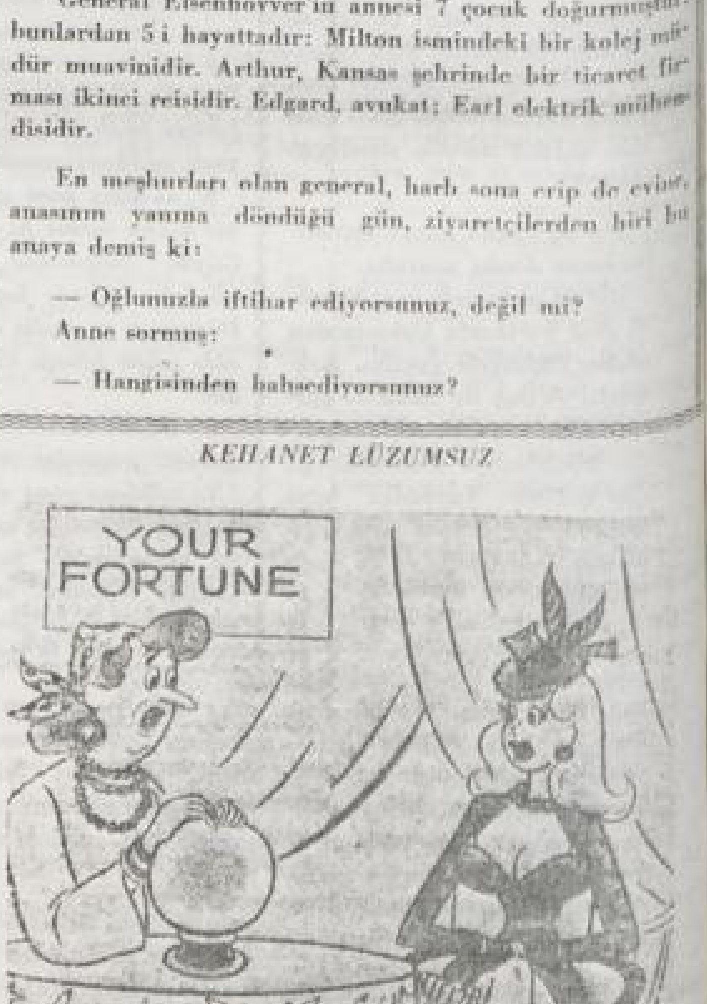

Falcı — Kızım, hiç merak etme; istikbalin parlak!

«Amerikan Karikatürü»

— TEFRİKA No: 41 —

Kokolyacı kıyafetliler, Hafızamla Yaşara allaha ısmarladık diyecekler amma ana kız meydanda yok. Onlar da çıktılar sokağa.

Sapa yollardan, tenha tarlalardan kâğıt fabrikasının önündeki derenin yanından, Beykoz kasrının sağından kayık iskelesine geldiler. Hiç konuşmuyorlardı.

Vakit var, muhabbetin zamanı mı, acele yürümeleri lâzım.

Hırtlamba sandalcı bekliyordu. Sarıklı Dürneve sokularak, kaşları çatık, adeta ültimatomvari dilinin altındakini çıkardı: Peylediği plânı, o gece kullanacakları ağzı, sabahleyin erkenden Anadoluhisarına kadar kendilerine refakat edeceğini söyledi.

Göz dağları da caba:

— Gayet candan, halisane, istirhamkârane teklifi aciziyi kabul buyurup çakerinizi minnettar kıldınız ne ola; ilâahirülömür duayi hayriyeniz virdi zebanım olacaktır. Şayet reddeylediğiniz takdirde sayım suyum yok, bana kabahat bulmayın, darılmayın, gücenmeyin, bu işten bilmecburiye kefiyed edeceğim. Ötesini siz düşünün. Ortalık kararıyor. Kayıkçı yaşlı.

Takatsiz; küreğe yardımda bulunacağım diye merkumu güçlükle kandırmıştım ben olmadan o da bir yere gidemez.

Buralardan hiç bir tarafa azimetiniz mümkün olamaz. Düşünün, taşının lâ ve maam cevabınıza intizardayım.

Dürnev, yobazın zamirini çoktan keşfetmiş; akibetin bu pereseye varacağını kestirmişti. Perşembenin gelişi çarşambadan belli olur.

Yarım ağız diyordu ki:

— Fikriniz pek muvafık. Bu gecede biz bize otururuz, tatlı tatlı görüşür, sohbet ederiz. Hemşiremin zevceniz, benim de baldızınız olduğumu öğrenince elbette yataklarımızı ayrı odalara yapacaklar. Yalnız, Seniyeciğim erken yatar; ben ise geç saatlere kadar uyuyamam. Siz de bencileyinseniz...

Benim gibi yatakta saatlerce o yandan bu yana dönenlerden, uykum gelsin diye hamam kurnaları sayanlardansınız Turhallı, biz hallı olup çıkarız.

Peçesini kaldırıp gözleri şuh şuh bakışlarla derinleşerek sanki ağzına girecek gibi sokuldu:

— Artık can ciğeriz: aramızda yabancılık, resmiyet kalmadı; senli benli olduk. Şayet uykunuz naz ederse yahud daldıktan sonra uyanırda kolay kolay uyuyamazsanız odama gelirsiniz beraber otururuz, dereden tepeden görüşürüz.

— Hay hay güzelim, ona ne şüphe? Dürnev, fazla açılışının, teşne görünüşünün farkına vardı. Bir az da mırın kırın lâzım:

— Arzunuz, ısrarınız üzerine haydi dediğiniz evde bu gece kalalım, hatırınızı kırmayalım. Bu cihet alâ, muvafık. Biz bize gelin güvey oluyoruz amma ya yoldakiler ne olacak? Meraktan çatlarlar; bu gece de gelmediler, sandalda bir kazaya mı uğradılar diye üzüntüden, helecandan sabahı sabahlarlar.

Kara Yağız, Dürnevin elini yakaladı: Bir gözünü kırpa kırpa, baş parmağiyle avucunu üç dört kerre gıdıkladıktan sonra:

— Pişmiş aşa su katma hanım abla, dedi. Bu bapta her husus senin reyine bağlı! Abla bulunman dolayısiyle asıl söz sahibi, selâhiyet sahibi sensin, uzun etme, işi uzatma hemşirei muhteremene keyfiyeti hemen bildir, mumaileyhayi bir an evvel ikna et!

Kaşariko, Huriyeye yaklaştı; Sakallının teklifini açtı. Taze ikiliktir. Ne (olmaz, böyle bir teklif kabul edilir mi?) diyebiliyor, ne de (değil mi ki berzahtan kurtulmamız lâzım. İster istemez razı olmağa, pekey demeğe mecburuz.) deyip boyun eğiyor.

Akıl hocası ksüp attı:

— Huri; başka çıkar yolumuz yok. Tekrarlaya tekrarlaya dilimde tüy bitti. Köprüyü geçinceye kadar ayıya dayı derler. Kesemediğin eli öpüp başına koy demişler. Denize düşen yılana sarılır meseleni de unutma. Yobazın teklifini reddedersek herif fena halde kızacak, hırsından köpürecek. İster misin (ya, öyle mi? hoşundu. O halde benden bu kadarı; artık ne haliniz varsa görün; hantaşktıysa ona başınızı vurun!) desin; o öfke ile karakola, külhanbeylerine koşup haber versin. Alimallah mahvımıza kadar yürür; haysiyetiniz büsbütün paymal olur. Kimselerin yüzüne bakacak yüzümüz kalmaz. İyisi mi, kara kancolusun dediğini kabulden yoğurt gönlünü ayran etmekten başka çaremiz yok...

— Büyükdereye gidiyoruz! müjdesini fıslar fıslamaz, Ataullah efendi gayet memnun kulaklara varan ağzından salyalar aka aka.

— Ha şöyle aliyyetüşşanlar, şimdi cendereden külliyyen tahlisi giriban eylediniz! dedi.

Bir delikanlı çevikliğiyle atladı sandala. Önce Huriyenin, sonra Dürnevin elinden tutup aldı içeri; yerlerine oturttu. Pinpon kayıkçıya iki çeyreği uzattı:

— Demin pazarlıkta sana mecidiyeyi toka etmiş, ayrıca bahşiş te vadetmiştim; al şunu. Söylemiştim a, küreği ben çekeceğim. Sen ihtiyar adamsın, yorgunsun; çekil geriye, yalnız dümeni kullan, akıntı taraflarını göster!

Kavuğu başından, cübbeyi sırtından attı. Kollarını sıvayup kürekleri kavradı. Çekirdekten yetişme, sırım gibi hamlacılarla yarışacakmışcasına ne kayık çekiş, bir kaç asılışta iskeleden uzaklaştılar; umuryeri açıklarına vurdular.

★

Paşa limanı kıyılarında «Moda palas» otelinin önünde, Kalamış koyu kayık yarışlarında bunca mihnetlere katlanan çifte kumrulara bir türlü rastlayamayan, bütün gün helâk olan İdris Molla ile dert ortağı Antuanın anadan emdikleri burunlardan gelmişti.

Molla bey kahrından ölüyor, Berutlunun çenelerini bıçak açmıyordu. Güneş saatlerce tepelerinde kaynamış, ikisinde de suratlar pancar, beyinler zonk zonk.

Mollacağız, harap, perişan kalbinin üstünü uğuştura uğuştura, deniz suyu ile ıslata ıslata dert yanıyordu:

— Mesele bitamamiha tezahür ediyor. Şu saatte kimbilir hangi züppe beylerle altakke ver külahtırlar; Felekten tatlı tatlı kâm almadalar. Udlar, kemanlar çalmışlar gazeller, şarkılar gırla gitmiştir. Şimdi de gelsin ağüş bağuş sohbet, sarmaş dolaş muhabbet. Havsalama sığmıyor; zihnimi oynatacağım, ya çıldıracağım ya da bir yerime nüzül isabet edecek. Sinyor, bir az evvel beni teselli deydin. (hayır arkadaş; bu düşüncelerinin käffesi indi, serapâ bühtan. Huri, gençliği icabı azıcık hoppa, lâübalimizaç ise de minküllilvücüh afifedir; zannettiğin ahvali nâlayıkan külliyyan münezzehtir.) diyordum. Peygamberin İsa aleyhisselâmın yüzü suyu hürmetine, patriğinin, kilisesinin aşkına dilsiz orucunu bırak; efkârımdan geberecetim yahû! diye söyleniyor. Antuan, dudakları kilitli, gözleri kapalı, kaş bile kaldırmıyordu. Başının şiddetle ağrıdığını lâkırdı edecek takati kalmadığını eliyle işaret ediyordu.

★

Rum balıkçının kuru tahta kayığından Yoğurtçu çayırına inmişlerdir. Çayırın köşesinde, bir zamanlar komik Abdürrezzakın tuluat oynadığı, beş altı yıldır boş duran köhne salaşın bahçesindeki küçücük kahveye, kıranta bıçkının şuna buna içki sattığı kulübeye gözü ilişince o tarafa yürüdü.

Birkaç paslatmanın, def'i gam eylemenin tam sırası, bir kadeh mey kişinin âr ve hicabın giderdiği gibi ye'sini de dağıtır; insana (adam sende, anasını satayım) dedirtir, bilmem neme macunundan parmak parmak yedirtir.

Girdi kulübeye. Kırantaya:

— Tosunum, dedi, çok yorulduk, yarışlarda sıkıntıdan bunaldık. Biz uzak semtliyiz Boğaz içliyiz ta oralardan buralara geldiğimize, geleceğimize bin kerre nadimiz amma oldu bir kerre. Aman bana bir az rakı, arkadaşıma da biraz şarap, sabahtanberi karnımız aç. Bir kaç tabak meze, üç dört dilim ekmke kâfi...

Eski omuzdaşlardan olan kahveci duralamıştı:

— Bende düzün, şarabın kıyağı bulunur, lâkin ne soğuk, ne sıcak, hiç meze bulunmaz. İhvanlardan tek tük müşterim mezelerini beraber getirirler. İsterseniz bakkaldan beyaz peynir, lop yumurta, kutu sardalyası, ekmek; bostan da domates; hıyar alayım?

— Hay allah razı olsun; ayağını çabuk tut hemşerim; Adam yüz dirhem rakı ile şarap şişesini önlerine koydu; bakkala ve bostana koştu. O gelinceye kadar kim sabredecek?

Daha ortada kadeh, şu maşrabası, şarap bardağı yokken, Molla yüzdirhemliği dudaklarına yapıştırıp lıkır lıkır içmiş. Antuan da onu taklid ederek şarabı hemen hemen yarılamışlardı...

— Rakı enfes sinyor.

— Samoz şarabı (ekselan) Seyyidina.

— Allasen fanfini, frenkçe teşbihleri bırak Türkçe konuş

Meyhaneci kulübeye dönünce yağlı kuyruk müşterilere çattığını anlamıştı. Rakının, şarabın dibinde bir parmak kalmış, kalmamış, gidişata bakarsan aksatası yolunda; içtikçe içecekler, dünya sökülüp gidecekler.

(Devamı var)

Kayık yarışlarında Hanımları bulamıyan Molla beyle Antuvan efendi def'i gam eylemek üzere Yoğurtluda bir meyhaneye giriyorlar!

— Buğday ithal edecekmişiz!
— Desene son kuraklıkta buğdaylar suyunu çekti!..

Bir dokun

KUYRUKTAKİ KABAK

Ahbaplığımız haylice eskidir. Geçen pazar sabahı Eminönü meydanında karşılaştık. Bayanın elinde bir sepet Ereğli çileği, bayın koltuğunun altında yumruk kadar bir kavun keleği, beş ve yediyaşlarındaki oğlanla kız el ele tutuşmuşlar. Bebek tramvay durağı ile köprü arasındaki geçitte sıra bekliyorlar.

— Uğurlar olsun, dedim, pazar gezintisine mi?

Etrafıma halkalandılar, bay koluma girdi.

— Üsküdarda bir ahbaba gidiyoruz. Çok güzel bahçesi var. Havuzu, çiçekleri, çamları görsen bayılırsın. Hele o meyvalar! Haydi seni de götürelim. Biz bir kaç gece kalacağız, sen istersen akşama dönersin.

— Teşekkür ederim, dedim, bana müsaade ediniz.

Bayan ısrara başladı:

— Allaasen gel, beraber gidelim.

Gelmezsen vallahi de billâhi de darılırım.

— Reca ed/rim beni mâzur görünüz. Sizin gideceğiniz ahbabı ben tanımıyorum ki.

— Yabancı bir yer değil, ayol. Rüçhan hanımlarla tamam dört sene kapı komşuluğu ettik. Yediğimiz içtiğimiz ayrı gitmedi.

Kocasına döndü:

— Anlatsana yahu!

Bay kolumu çekti:

— Onlar gıyaben seni çok iyi tanırlar. Aramızda konuşulurken senden daima bahsederiz. İnadı bırak da yürü bakalım.

Bayan gene yeminler, andlar verdi. İster istemez kafileye katıldık. Vapurda izah ettiler. Gidilen ahbabın meyvaya falan ihtiyacı yokmuş, bahçesinde her şeyin envaı varmış amma kavunu ilk turfanda olduğu için hediye, çileği de ağız değişikliği olsun diye götürüyorlarmış.

Vapurdan çıkıp tramvaya girdik, tramvaydan indik, eğri büğrü sokaklara daldık, dikyokuşlara tırmandık ve nihayet, tahta kanatları çarpılmış köhne bir bahçe kapısının ipini çektik. Derinden duyulan çıngırak sesleri korkunç bir köpek havlamasına karıştı. Biz ipi çektikçe içeriden köpek bağırıyor.

Takunya tıkırtıları yaklaştı, kapı gıcırdıyarak açıldı. On beş on altı yaşlarında bir kız mütehayyir, öfkeli bakışlarla bizi süzerken bayan kapıdan içeriye adımını attı, kızın saçlarını okşadı:

— İlâhi, Bedriyeciğim, az kaldı tanıyamıyacaktım. Ben görmiyeli ne kadar serpilmişsin, maşallah! Öp bakayım elimi.

Kız, burnuna uzanan eli isteksiz bir eda ile tutup öptükten sonra yüzünü buruşturarak yarım ağızla:

— Buyurunuz!

Dedi ve arkasını dönüp koşarak uzaklaştı.

Ben kapıdan girer girmez köpeği araştırdım. Yan taraf ta ağacın dibine yatmış, keskin dişlerini göstererek hırlıyor. Kalın bir zincirle bağlı olduğu için tehlike yok. Çocuklar bahçeye daldılar, ana ile baba da arkalarına takıldılar. Ben güya daha ihtiyatlı, daha çekingen davrandım, iki tarafı taflanlı patikada ağır ağır yürümeğe başladım.

Eve yaklaşmışım. Ağaçlar arasından kadın, erkek sesleri geliyor:

— Eyvah, gene mi onlar? Bu münasebetsizlerden bize rahatlık yok. Her sene gelip sakız gibi yapışıyorlar yakamıza.

— Yanlarında yabancı bir adam daha var.

— Yabancı da kimmiş?

— Ne bileyim ben? O da öbürleri gibi yılışığın birine benziyor.

Erkeğin sesi yükseldi:

— Yerlisini de, yabancısını da sepetlemesini bilirim ben. Siz de hiç birine yüz vermeyiniz sakın. Fare sığamadığı delikte kuyruğuna kabak bağlar, derler. Münasebetsiz maskaralar peşlerine bir de yabancı takmışlar öyle mi?

Evden uzaklaştım, bizimkilerin yanına gittim. Duyduklarımı anlatmıya vakit kalmadan, çıplak ayaklarına çuha yüzlü pabuçlar geçirmiş, pijamasının göğsü açık, belinin uçkuru sarkmış, şişman, kısa boylu, çıplak kafalı, ellisini geçkin bir adam, bostandan keçileri kovalamağa koşan bahçıvan edasile geldi, umuma hitaben yarım ağızla:

— Hoş gelmişsiniz.

Dedikten sonra ilâve etti:

— Biz bu akşam Kalamışta bir ahbaba dâvetliyiz de oraya gitmeğe hazırlanıyorduk. Söz verdik, gitmesek gücenirler.

Misafir bayan daha pişkin çıktı:

— Biz mâni olmıyalım. Siz buyurunuz, gidiniz. Biz burada otururuz. Yabancı yerde değiliz ya.

Ev sahibi yüzünü kırıştırdı:

— Pek acelemiz yok, biraz sonra da gitsek olur. Zaten akşam yemeğine dâvetliyiz, gece de orada kalacağız. Hele siz bir parça dinleniniz. Hep beraber çıkarız.

Bizimkiler hâlâ umursamıyorlar.

Bay;

— Bak, size kimi getirdim!

Diyerek beni tanıştırdı.

— Hani her zaman bahsederdim ya!

Ev sahibi kayıtsızca mırıldandı:

— Hatırlıyamadım amma görüştüğümüze memnun oldum.

Parmaklarının uciyle elimi sıktıktan sonra döndü:

— Aman, çocuklar, çiçeklere dokunmasınlar sakın.

Çamın altında on dakika kadar oturduktan sonra yerimden fırladım:

— Bugün öğleden sonra bizim cemiyette toplantı vardı, şimdi hatırıma geldi. Mutla[k] gitmem lâzım. Müsaadenizl[e] efendim.

Bizimkiler telâşta:

— Olur mu, ayol? Yeme[k] yiyelim de öyle git bari.

Ev sahibi pişkinlik maçında tuşla galip gelmeğe çalışıyor:

— Bir kahve içiniz, diyec[e]ğim amma evdekiler yol ha[zı]rlığile meşgul oldukları i[çin] sizi geciktirmekten çekiniy[o]rum.

Teşekkür edip savuştu[m]. Adamcağızı kuyruktaki ka[ba]ktan kurtardım amma fa[re]leri ne yaptı, bilmiyorum!

Cemal Refik

KADIN ALEYHİNE ERKEK SÖZLERİ

★ *Bir kadının yanında meselâ Mozart'dan bahsederseniz ve o şehirde bu müzik dehasının ismi verilmiş bir cadde, cadde de ise bir terzi varsa en evvel terziyi düşünür.*

★ *Bir kadına kalbinizi açmadan önce el çantasını açınız: Onda dokuz ihtimalle içinde kirli bir mendil, temizlenmemiş bir tarak, tüyleri dökülmüş bir pudra kuşu, mürekkebi tükenmiş stilo ve postaya atılmak üzere dün kendisine verilmiş bir mektup bulursunuz.*

★ *Kadınların çoğu çoraplarını her akşam yıkar, boynunu haftada bir!*

★ *Kadınlar yaşlarını ancak 18 ile 25 yaş arasında iken söylerler. Daha evvel büyültürler ve daha sonra küçültürler.*

★ *Kadının yaşı, kendine bakıldığını hissetmediği zaman boynundan, ellerinden ve çehresinden anlaşılır.*

★ *Bir kadın başka bir erkeğe güvenmedikçe erkeğinden ayrılmaz. Fakat o erkekle beraber sizi bırakıp gittiği zaman bile terkettiği erkeğin başka bir kadından teselli bulmasına razı olamaz.*

★ *Bir kadın ağlayorsa sebebini sormayınız. Sebebini bilse ağlamazdı!*

TARİH BOYUNCA YEMEK SAATLERİ

Yemek saatleri muhtelif devirlerde değişmeler göstermiştir. Meselâ ortaçağda ekseriyet esas yemeğini sabah vakti saat 7 de yerdi. Akşam yemeği ise hafif geçilir ve 5 de biterdi.

XIII. Louis zamanında k[ü]çük bir değişiklik yapıldı, s[a]bah yemeği 8 de, akşam[ki] 6 da.

Sabah yemeğinin öğleye d[oğ]ru yenilmesi âdeti IV. He[nri] zamanında başlar.

JAPON DAKTİLOLARININ ÇEKTİKLERİ ÇİLE

Japonyada daktilo kızların çektikleri çile tahammül edilir cinsden değildir. Zira yazı makinalarında en aşağı 900 harf yahut etuşe vardır.

Artık bu makinaların ne büyüklükte ve ne hantal şeyler olduğunu kolayca tasavvur edersiniz.

Japon lisanı da şöyle böyle ifadei meram için asgari 2200 kelime, cümle, işaret bilmek icabeder.

Mühendisler yıllarca kafa patlatarak yeni sistem 2340 bölmeye ayrılmış bir yazı makinası daha icadetmişlerse de bu makinanın kullanılması çok yorucudur. Japon daktiloları az zamanda yıpranırlar.

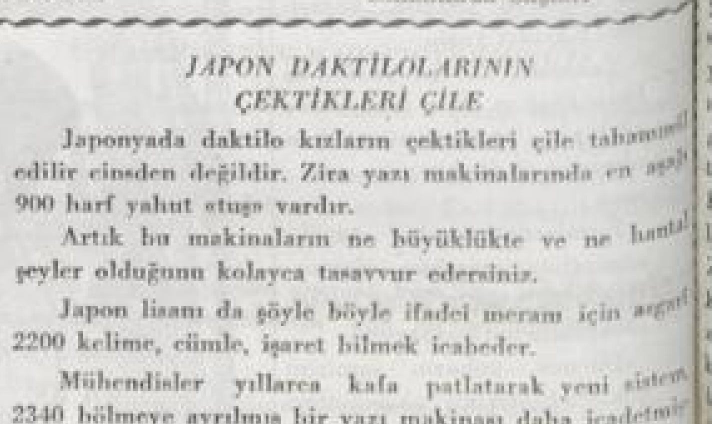

Boynuzlu değilmiş!

«İngiliz Karikatürü»

ISVIÇREYE MEKTUP:

Bu hafta Hüseyin Kemal Gürmenin jübilesi yapıldı. (Hikmeti huda hep erkeklerin jübileleri yapılır, bakalım ilk cesur kadın ne zaman çıkacak). Açık hava tiyatrosunda soktan tir tir titredik. Uzun zamandır hasta yatan prenses Meyhibeyi o akşam orada gördüm, bir az solmuş amma neş'esinden hamdolsun bir şeycikler kaybetmemiş. Bu jübileler acaba niçin bir nevi sünnet düğününe benzetilir anlamam. Acaba başka memleketlerde de jübileler böyle bizde yapıldığı gibi mi yapılır dersin? Ne ise Hüseyin Kemalin bu gümüş jübilesinden sonra altın jübilesini de idrâk etmesini câni gönülden dilerim.

Gelelim son aylar içinde yapılan en güzel Kokteyl partiye. Modalı bir ahbabım yine dudak bükmüşdür amma her şeyin doğrusunu söylemek lâzım, Salacak Yalısında (!) verilen bu kokteyl pek güzel oldu. İstanbulun hemen bütün yaşlı ve genç kadınları burada hazırdılar. Yine bütün yaşlı ve genç kadınlar büyük siyah kaplinler giymişlerdi. Gözüme meselâ Bayan Lüsyen Hamid ile Bayan Celile ilişdi, onlar bile sineleri açmışlar ve büyük şapkalar giymişler. Yalnız ebedî güzel Nevgice küçük beyaz bir şapka giymişdi. Selma Gandura da kaplin çok yakışıyor. Füsün da büyük şapkalarla bir kat daha güzelleşiyor. Erin gelini Bayan Bereisin şerefine verilen bu kokteylde bayan Bereis kahve rengi brötelli keten bir elbise giymişdi, incecik vucuduna bu kıyafet pek yakışmış doğrusu, Bihaş nişanlısından bir dakika ayrılmadı. Bayan Hayriye Toprak yeşil kabardin bir dö piyes giymiş, saçlarını çok kısa kesmiş. Dekoltesiz, şapkasız Hayri tam janrında ve çok şıkdı. Bütün kadınlar kendilerinden emin güzel gönül eğlenirlerken bir ân geldi bütün bu ihtişam sönüverdi. Kadehler elde hepsi heykel kesiliverdiler. Neden diye sorarsın değilmi? Söyliyeyim azizim, Salona İpar grubu ve Itır girmişdi. **İster istemez bütün gözler Itırın tam kokteyl kıyafeti olan dar uzun siyah ve kırmızı tabliyeli nefis elbisesi ile yine kırmızı güllerin süslediği büyük siyah kapline ve oradan minyatür gibi ince, zarif güzel yüzüne takıldı kaldı.** Yaşlı ve şıklık sevdasından olan hanımlar Itırın göğsünde pırıl pırıl yanan hurma ağacına; gençlik ve güzellik iddiasında olan bayanlar da Itırın inceliğini ve botesini muhakkak ki bir hayli kıskandılar. Kızcağıza nazar diyecek diye korkdum. Şaziye İpar omuzlarını tamamile çıplak bırakan dantel bir elbise giymişdi. Zaten ben bu kadının canlılığına, neş'esine hayranımdır. Kızı Leyla da ne kadar serpilmiş ve güzelleşmiş. Muazzezin kaplini siyah danteldendi. Senin anlayacağın bu grub kadı kavurdu etrafı. Onlara geç vakit Moda deniz kulübünde rast geldim. Meğer Kokteylden sonra Şaziye İpar 8 kişilik bir ziyafet veriyormuş klübde. Orada da Yahya Paşanın nezaket, ve centilmenliğine hayran oldum. Senin anlayacağın Yahya Paşa ve güzel karısı Salacak Yalısında verilen kokteylin asları idiler.

Hasretle iki gözüm

FİTNE FUCUR

— İsrail için yarının Amerikası diyorlar!
— Eh!. Biz de bugünün Amerikası sayılırız!..

BİR YENİLİK: SEYYAR BANKA

Türkiye İş Bankası Amerika ve İngilterede revac bulan seyyar bir büroyu halkın hizmetine soktu: Bu büro gayet zarif bir otokar şeklindedir. İçinde para alacak, verecek, tasarruf hesaplar kaydedecek memurlar, masalar, kasa ve müşterinin oturup bekleyeceği yerler vardır.

Muamele çok çabuk görülür ve seyyar büroya para yatıranlar icabında her İş Bankası şubesinden para çekebilirler.

ANTİKACI HEM YUTAR HEM DE YUTTURUR!

1 .is'in en tanınmış antikacılarından biri otuz senede iyi bir şöhret yapmıştı.

Bir gün kendisine, eski bir mezardan kemikler arasında çıktığı iddia edilen bir tabak getirdiler. Baktı, evirdi, çevirdi, memnun oldu ve yüksek bir bedelle satın aldı.

Nasıl olmasın ki tabağın arka tarafında gözüne şu yazı ilişmişti: POMANS.

Bu, olsa olsa şair Ovid'in «Pubi Ovidi Manibus sacris» sözünün kısaltılmışı idi.

Aradan üç, dört gün geçti; evine bilgin dostlarından biri gelmişti. Tabağı gösterdi ve kefiniş de anlattı.

Dostu sordu;

— Bunu bir antika mı sayıyorsun?

— Elbette! Hattâ Roma devrinin bir şaheseri...

— Bizim evde de bir eşi var. Kediye onunla yemek veriyoruz!

— Rezalet! Derhal satın alırım,

— Fedakârlığa lüzum yok. Aynı tabaklardan düzinelerce bulmak mümkün. Hem de tanesi yüz paradan! Zira o tabaklar Rheims şehrinde mösyö Pomans'nin fabrikasında yapılır; harcıâlem maldır.

Antikacı öfkesinden tabağı kırar. Fakat her antikacı gibi o dersden ibret almaz. 1817 senesinde âdi bir reçel kavanozunu, Lyon şehrinde bir lahidde bulundu, gözyaşı kabı diye kendisine yuttururlar.

Antikacı hem yutturur, hem yutar.

TİTO AMERİKADAN BORÇ PARA İSTEDİ (Gazeteler)

Tito — Sende bu ense, onda da bu para varken benden daha çok tokat yersin!..

BURUNA TAKILAN NİŞAN

Dünyanın her tarafında, hattâ bilginler arasında göğsüne nişanlar takmak meraklısı insanlar vardır. Amma ne nişanı olursa olsun..

Fransız Tıb Fakültesi profesörlerinden bir meşhuru da bu meraktaydı ve birgün zamanın Maarif Nazırının yanına girdi:

— Honolulu kralı bana Labaksi-Tapô nişanını verdi. Takmam için lâzımgelen müsaadeyi istemeğe geldim.

Nazır içini çekti:

— Ben de o nişanı aldım. Fakat takamadım. Sizin de takabileceğinizi sanmıyorum.

— Neden?

— Zira bu nişan altun bir halkadır; ucundan da bir çubuk sarkar. Asıl fenası «Kımıldanan çubuk» mânasına gelen Labaksi-Tapô nişanını göğüse değil, buruna takmak şarttır!

Sayın Milletvekili MAŞU

Yazan: ANDRE DÂL — No: 8 — **Çeviren: T. TUNA**

Kendileri ne olduklarını gayetle iyi bilirler. Vücutlarının memlekete faydası dokunduğuna inanmaları için, çok enayi olmaları lâzımgelir. Maamafih, seneler geçtikçe, oturdukları sıralarda eskidikçe böyle salakça düşüncelere kapıldıkları da olmaz değil. Fakat, işin başlangıcında sizin kadar saf dırlar. İsminizi ne yazayım.

— Lüsyen Mazu.

— İkisinin arasına bir tredünyon koymak lâzım.

— Sebep?

— Öyle. Mazu kulağa çok kötü geliyor. Bir şeye benzetebilmek için, hiç olmazsa bir kaza ismini ilâve etmek lâzım. Meselâ. Mazu dö Enda gibi. Fakat, bana kalırsa, tredünyonla daha tumtraklı olur. Lüsyen-Mazu! göbek adınız var mı?

— Var. Andre.

— Tamam! Bundan âlâsı can sağlığı, bunu adınız olarak kullanacaksınız. Bundan böyle isminiz ve soyadınız şu şekli alacak. Andre Lüsyen-Mazu. Nasıl, size de hoş geldi, değil mi? Şimdi, makbuz hazırlıyayım.

Lüsyen çantasından biner franklık dört kayme çıkardı ve masanın üzerine koydu. Mösyö Duveme, bunun dört tane bin franklık banknot olduğunu görmesine rağmen, para saymağa alışkın olduğu hissini uyandırmak için eline aldı ve parmaklarının arasında gıcırdata gıcırdata saydı. Makbuzu uzatırken yerinden kalktı.

— Buyurunuz Mösyö Andre Lüsyen-Mazu. Şoför okulları nasıl otomobil kullanma ehliyeti verirlerse, ben de çok kısa bir zamanda size devlet gemisini idare etme ehliyeti temin edeceğim. Bu işin imtihanı hem çok zor, hem de çok kolaydır; seçmenlerin karşısında geçirilir. Kırk sekiz saat kalmaz, size seçilebileceğiniz bir yer bulurum.

Mazu, bu garip binadan Burgoyn sokağının kaldırımına ayak basar basmaz, gülümsemekten kendini alamadı. Burgoyn sokağındaki lokantacı onu aldatmamıştı. Siyaseti bir çocuk oyuncağı kadar basit gören bu profesör Duvema eşine kolay kolay rastlanır insanlardan değildi. Kendinden emin, sakin rahat bir istikbali müjdeliyordu. O, millet vekilliğini, nikâlahdıkları anda birbirlerinin boyunlarına açılan iki âşıkın çılgınca izdivacı gibi değil, alacağı karının katnemliğine bakmayıp üzerine oturacağı paranın miktarını hesaplayan insanların ölçülü biçili evlenmesi telâkki ediyordu. Fakat, bazı temiz ve namuslu insanlar hariç tutulur, parlâmentonun günlük manzarası ona hak vermiyor değildi.

Mazu Opera caddesinden yürürken, kendinde bir hafiflik hissediyor, âdeta bastığı toprak kendi öz malıymış gibi bir duygu duyuyordu. Kadınlara şöyle bir göz atıyor, bir an içinde baldırlarından kirpiklerine kadar süzüyordu. Mağazaların vitrinleri önünde duruyor, kravatların üzerindeki fiyatlardan ötürü hiç bir Fransızın sokulamıyacağı İngiliz kumaşlarına alıcı gözile bakıyordu. Artık, bundan böyle her şeyi unuttu. O, daha şimdiden bütün bu imkânların müşterisi, bütün bu kadınların yavuklusu ve operanın baş seyircisi idi. Bir kahvenin kaldırımlarındaki iskemlelerden birini taht seçermiş gibi beğendi ve oturdu; bütün bu şehir karşısında elpençe divan durmuş bekliyordu.

Akşam, ev gözüne pis, sönük göründü. Her taraf, kapısı açık buldukları takdirde kendiliklerinden soluğu bitpazarında alacak, bir sürü eski püskü eşya ile doluydu. Beynine çıkan bir ateş onu buradan on dakika içinde sepetledi. Çıkarken kapıcı kadına.

— Andre Lüsyen-Mazu ismi ile mektuplar gelecek, dedi. Sana zahmet amma, yukarı çıkarırsın. Sakın unutmıyasın. Çok mühimdir; çünkü yakında millet vekili oluyorum.

Kapıcı bayan Jorj küçük dilini yutarak bir «o!..» çekti ve kendini toparlıyarak,

— Öyle ise, dedi, bundan sonra, sizin kata kadar olan merdiven basamaklarını parlatayım. İyi gözükür.

Kadın, nasıl edip te bu haberi bir an içinde bütün mahalleye duyuracağını düşünürken, Lüsyen bakışlarında bugüne kadar rastlamadığı bir aşağıdan alma okur gibi oldu. Artık, onun nazarında kiracılıktan çıkıyor beyefendi oluyordu.

Ulan bu meslek hakikaten güzel şeydi!

BEŞİNCİ KISIM

Bir siyasi umdeye benzer maskaralıklar ve kaybedilmiş bir cep defteri babında...

Bundan tam üç hafta sonra, Mazu talimlere başlamıştı. Mösyö Düvemer ona, hepsinden fazla yakınlık gösteriyor ve onu devlet koşusunda birinciliği kazanmağa en müsait saf bir kısrak gibi görüyordu.

(Devamı var)

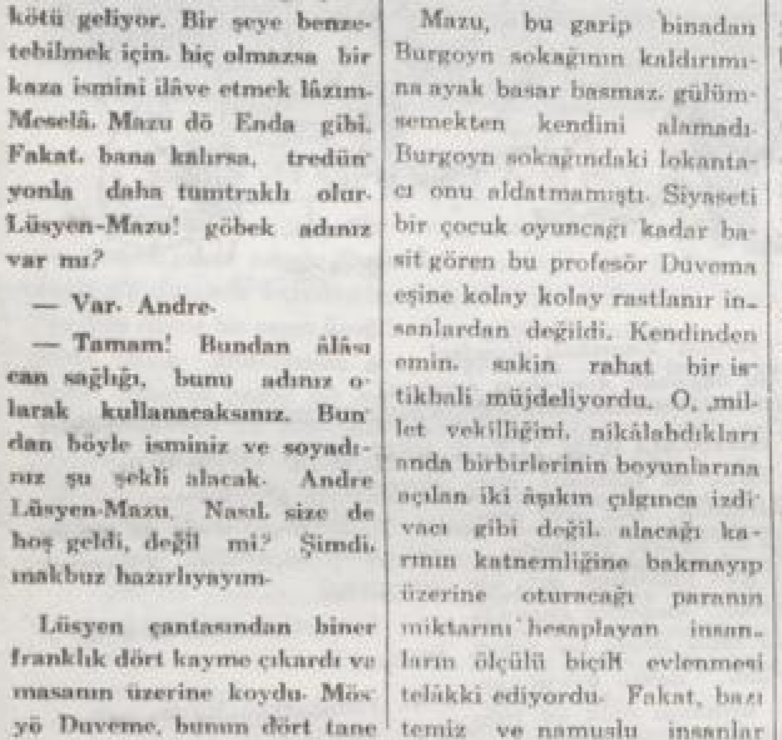

TEDBİRLİ ADAM

Erkek — (Nişanlısına) Geçen gece olduğu gibi gene elektrikler bozulursa hemen tamir için lâzımgelen âletleri getirdim!

«Amerikan Karikatürü»

BİR TAHRİK

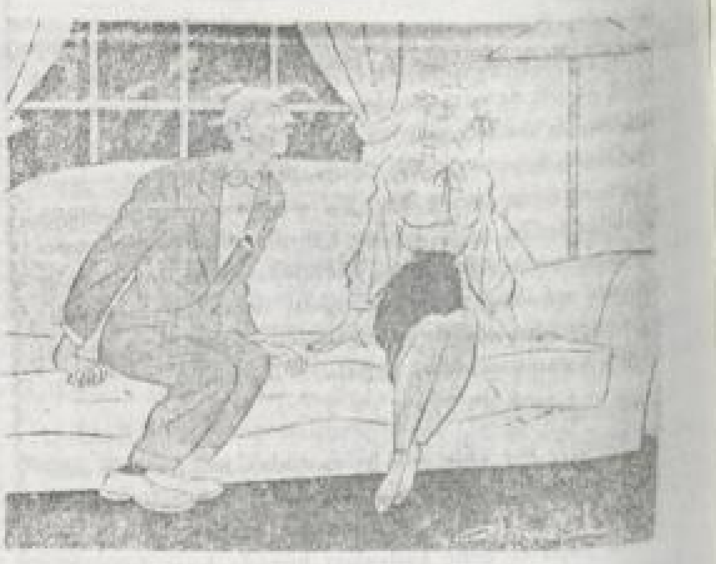

Kız — Bana söyleyeceğiniz güzel sözler için galiba seçme kelimeler arıyorsunuz da bulamadığınız için susuyorsunuz.

«Amerikan Karikatürü»

İYİ BİR ANA OLAN PARLAK BİR YILDIZ

Hepimizin beğendiği Joan Bennett işte öyle bir anadır. 38 yaşında bulunmasına rağmen güzelliğile seyircilerini teshir eder.

Geçen sene yirmi yaşına basan kızı Diana'yı evlendirdi ve dördüncü çocuğunu doğurdu. Öbür kızları 14 ve 3 yaşındadırlar.

Meşhur yıldızlardan Constance Bennett'in kardeşi olan Joan, şimdi üçüncü kocasile yaşamaktadır.

Şöyle demektedir:

«— Ben, film sanatkârı ve iyi bir ressam olmaktan memnunum. Fakat iyi bir ana ve ev kadını olmakla iftihar ediyorum. Hollyvood'da hem yıldız, hem ana olmak güç, hattâ imkânsız sanılır. Aslı yoktur. Ben ikisini de pek iyi yapabiliyorum.

Sanatkâr ruhu aile muhitinden hazetmez iddiasında bulunan yıldızlar var. Aptallık! Çocuklar insanın hayatına mana verirler ve onu daha rahat, daha intizamlı bir ömür sürmeğe mecbur ederler.»

GÖNÜL KUŞU

Âmiyane bir söz vardır: gönül kuşu güle de konar, gübreye de konar, derler. Aşk-ü sevda işleri hiç bir ölçüye sığmaz. Yalın ayak, başı kabak çobanlara âşık olmuş nice hükümdar kızlarını, elleri bulaşıktan çatlamış hizmetçilere vurulan padişah oğullarını çok duymuşuzdur.

Gönül ferman dinlemez! derler, amma doğrudur! Nasıl doğru olmasın ki, İsveçli iki güzel, şirin bayan işlerini bırakmışlar, hayalile yaşadıkları biricik sevgililerine kavuşmak için terki diyar etmişler. Gönülleri, hayalleri, idealleri bir olan bu iki İsveçli dilber kime vurulmuşlar biliyor musunuz? Hani.. şu Sicilyalı meşhur bir haydut var ya ona! İşte, o Guiliyana'ya...

DALGINLIK MI? KAYITSIZLIK MI?

Çoktandır görmediği bir ahpabına yolda rasladı:

— Nasılsın, azizim?

— Pek iyi değilim.

— Nen var?

— Karım öldü.

— Vah vah! Hastalığı ne idi?

— Grip...

— Grip mi? Korkma, ehemmiyetli sayılmaz, atlatır.

ÖLECEĞİNİ DÜŞÜNMEZMİŞ

Mareşal Pétain 1945 yılında, Almanların müsaadesile Paris'e döner ve kendi evine girer. İlk işi kitap odasına koşmak olur:

— Ah, der, kitaplarıma kavuştuğuma ne kadar memnunum! Fakat son senelerde bana yerli ve yabancı muharrirlerin yolladıkları eserler için yan odayı da kitaplık yapmak lâzım!

Mareşal o zaman 89 yaşında idi ve öleceğini hiç düşünmüyordu. Zaten, yakınlarınına derdi ki:

— Ben 96 yaşında öleceğim.

PLÂJDA VAKA

Ayaktakiler — Anneni mi kaybettin? Nasıl bir bayandı?

Çocuk — Siyah gözlükleri vardı!

«Fransız Karikatürü»

ZEKÂSI İŞLİYOR!

Vapura itile kakıla girdik. Günlerden pazar. Kalabalık malûm. Güverte tıklım tıklım dolmuş. yolcuların bir çoğu ayakta. Orta salon da aynı vaziyette.

Seyahat uzun sürüyor. Ayakta durmayı gözüm kesmedi. bodrum katına indim. Orada da sekiz on yolcu var. Yirmi yaşlarında üç delikanlı nazarı dikkatimi celbetti. Yaşıtları güvertede şarkılarla kahkahalarla eğlenirken bunların bodrum salonuna tıkılmaları garibime gitti. Ön sıraya oturmuşlar.

Ben de yan tarafa geçip gazetemi açtım. Arasıra göz ucuyla onları dikiz ediyorum. Mütemadiyen eğilip merdiven başına bakıyorlar, fısıldaşıyorlar, bazan ağızlarını şapırdatarak yutkunuyorlar, bazan gülüşerek münakaşa ediyorlar:

— Ben onu kabul etmem.

— Nasıl kabul etmezmişsin? Taliine küs. enayi. Senin kısmetine o çıktı. Bu seferki kısmet benimdir. Bakalım ne çıkacak?

Yine eğilip gözlerini dört açarak bakıyorlar, yalanıp yutkunuyorlar.

Merakım büsbütün arttı. kalkıp onların kanapesinin arka tarafına oturdum. O kadar dalmışlar ki. aralarına girip otursam bile farkına varmıyacaklar.

Delikanlılar eğildikçe boyun ağrısı pahasına ben de başımı çevirip eğiliyorum o tarafa bakıyorum. Evvelâ işin farkına varamadım. Köprü iskelesinden vapura giren yolcular görünüyor. Delikanlıları bu kadar cezbeden cezbeye getiren nedir acaba?

Başımı çevire çevire boynumu bir hayli ağrıttıktan sonra bu sırrı ben de keşfettim. Delikanlılar bodrum salonunun sıkıntısına beyhude katlanılar mı? Zevklerine uygun bir eğlence bulmuşlar. Vapura giren yolcular bodrum merdiveninin önünden geçerken alttan yukarı kadınların bacaklarını seyrediyorlar. Güvertede yer bulmak ümidile herkes evvelâ yukarıya saldırıyor. Bu telâşlı çıkış esnasında etekler savruluyor, bodrum salonundaki seyirciler için daha cazip manzaralar açılıyor. Yukarıda yer bulamayıp tekrar aşağıya inenler de altı gözün temâşâ süzgecinden geçiyorlar.

Aşağıda delikanlılar niyet tutuyorlar. bazan birinin kısmetine. etleri pelteleşmiş, derileri sarkmış bir çift bacak çıkıyor, niyetlisi somurturken öbürleri kahkahayı atıyorlar.

Vapur hareket edince onlar da kalkıp yukarıya çıktılar.

İskeleye yaklaşırken tekrar gelip yerlerine oturdular ve tabii ki, vapurdan en sonra onlar çıktılar.

Maşallah, bu yaşta zekâlarını ne güzel işletiyorlar!

Cemre

«LORD-MER» MÜSTESNA!

Bir vakit İngilterenin pek meşhur aktörü olan Foote, memleketin batı kısmında seyahat ederken bir hana iner ve gayet iyi bir yemek yer. Sonra, memnuniyetini bildirmek için hancıya der ki:

— Böyle güzel bir yemek İngilterede kimse yememiştir.

— Lord-mer müstesna!

Aktör cevap verir:

— Hayır, Lord-mer (yani Londra şehremini) de müstesna değil.

Aralarında kavga olur. Hancı ile hâkimin huzuruna çıkarlar. Hâkim aktöre şöyle der:

— Bu şehirde asırlardan beri âdet her şeyde «Lord-mer»i istisna etmektir. Aneye riayet etmeniz lâzım. Binaenaleyh sizi bir altun para cezasına veya beş saat hapse mahkûm ediyorum.

Foote parayı öder. Fakat mahkemeden ayrılmadan önce der ki:

— Bütün İngilterede şu hancıdan daha deli kimseye raslamadım...

Ve hâkime bakarak ilâve eder:

— Lord-mer müstesna!

Balık — (Obür balıklara) Geliniz, geliniz.. geçen mevsim bizi yemlerile doyuran aptal balık meraklısı gene geldi!

«Fransız Karikatürü»

KISKANÇLIK

Kadın — (Televizyona bakan kocasına) Soldaki sarışın sana göz kırptı. Anlat bakalım, aranızda ne var?

«Amerikan Karikatürü»

KÖTÜ FİLMLERİN ROLÜ

Kötü haydut ve kovbay filmlerinin, para kazanmak gayesile yazılmış macera romanlarının genç dimağlarda yarattığı menfi tesirler uzun zamandanberi münakaşa edilir, durur. Böyle olduğuna göre buna bir çare bulunmuş, bu adi sinema ve aşağılık edebiyat nümunelerinin menfi rolleri yok edilmiş midir? Ne münasibet!.. Gün geçmezki gazetelerde, yaşı yirmiden aşağı bir delikanlının, sinema kahramanlarına yaraşan bir hareketle, aşk yüzünden katil olduğunu veya büyük bir servet temin etmek için soygunculuk yapmağa çalışırken yakayı ele verdiğini okumayalım.

Yıllardanberi memleket umumi efkârını uğraştırmış olan bilmem ne zade kibar hırsızlar, sakallı, sakalsız gangsterler hep kötü filmlerin ve aşağılık macera romanlarının yarattığı birer zavallı dejenere değil midir?

Ne yazık ki, Birleşmiş Milletler kurulunun kültür teşekkülleri bunlarla icap eden mücadeleye girişmiş bulunmuyor. Hoş böyle bir mücadelenin de müsbet bir netice vermesi bir az meşkûl ya!.. Az bir emekle milyonlar kazanan sinema şirketlerinin , büyük neşriyat müessese!erinin sarsılan menfaatları, karşısında en iyi niyetleri dahi mahva çalışmaktan geri kalmıyacaklardır.

Evet, kâr gayesile yapılan bu tarz neşriyat dünya gençliği üzerinde çok kötü tesirler yaratmaktadır.

Geçenlerde İngilterenin Mançester şehrinde aylardanberi zabıtayı meşgul eden bir takım soygunculuk hâdiseleri cereyan ediyormuş. En akla gelmedik yerleri soyan hırsızlar daima, «Kara Kuğu Çetesi» kartını da bırakmağı ihmal etmiyorlarmış.

Son günlerde küçük bir çocuğun hallerinden şüphelenilmiş ve bir az sıkıştırmadan sonra, «Kara Kuğu Çetesi» nin on iki ile on dört yaş arasındaki orta mektep öğrencilerinden mürekkep olduğu anlaşılmış.

Yine söylenenlere göre, bu kabil çeteler İngiltere ve Amerikada almış yürümüş...

«KRİNOLİN» NİÇİN MODA OLDU

«Krinolin» III. Napoleon zamanında kadınların giydikleri kafes üstüne geçmiş bol eteğin ismidir.

İmparatorun karısı Fugenie, gebe olunca karnının şişliğini göstermemek için o elbiseyi giymiş. derhal moda halini alarak Amerikalılara kadar yayılmıştı!

AİLE SOFRASI

Kadın (Telefonda kocasının sesini işitince) A! Ben seni masada oturmuş sanıyordum!

«Fransız Karikatürü»

Son yılların tarihi

HAŞARI EDDA CİANO

Şimdi kuzuya dönmüş!

Mussolini'nin idam ettirdiği damadı Kont Ciano'nun hatıratı, karısı Edda tarafından İsviçreye kaçırılmış, sonra Amerikada neşrolunmuştu.

İtalyan hükûmeti, hatıratın bedeli olan 50 bin doların Edda'ya verilmesinde mahzur görmediğinden bu para ona teslim edilmiştir.

Edda memnundur ve hatıratın getirdiği o parayı sevgilisi Kuyumcu Capuano'nun tavsiyesile bazı işlerde kullanacak, iş kadını olacaktır.

Fakat henüz hiç bir şeye karar vermemiştir. Arjantine ağabeyinin yanına gitmesi ve orada sade bir hayat geçirmesi ihtimali de vardır.

Edda için gazetler, muhtelif zamanlarda neşriyat yaparak marki del Pucci, Kont Barbuboli, Capuano ile evlendiğini yazmışlardı. Hiç biri doğru değildir. Edda nikâhsız olarak Capuano ile beraber, kuyumcunun Kapri adasındaki köşkünde yaşıyor. Deniz eğlencelerile vakit geçirmekte ve pantalonla dolaşmaktan hazetmektedir.

Bir zamanlar hiddetile İtalyayı, hattâ babası Mussolini'yi korkutan haşarı ve sinirli Edda bugün gayet usludur. Temas edenler kuzuya döndüğünü söylüyorlar!

MÜSTEVLİYE KARŞI

Bir millet için dünyada istiklâlinden daha kıymetli bir varlık yoktur. Yabancı istilâsına uğrayan bir memleket azapların en ağırına katlanıyor, işkencelerin en müthişine uğruyor demektir. Kafası, vicdanı satılmış olmamak şartile, devletin en ulusundan en solda sıfır ferdine kadar bu zillete kimse tahammül edemez. Fırsat düştükçe yabancıya karşı muhtelif şekillerde mukavemet gösterilir. Bu, yazı ile olur, sözle olur, sopa ile olur, yumrukla olur, ve en nihayet silâhla olur...

Geçen asırda, Tan-Tay isimli bir Annam İmparatoru Hin di Çiniyi işgal etmiş olan Fransızlara karşı garip bir mukavemete girişmişti. Bu hareketler bâzan pek gülünç şekiller almıştı. Bunlardan bir kaçını anlatalım.

Fransızların resmî bayramı olan bir 14 temmuz günü Fransız Umumî valisinin yanında geçit resmini seyrediyordu. Memleketin gerek yerli ve gerek Fransız bütün ileri gelenlerin törende hazır bulunduğu gibi kalabalık bir halk kitlesi de toplanmıştı. Merasim başlayıpta, bando mızıkanın temposuna ayak uyduran askerlerin başları üzerin de dalgalanan Fransız bayrağı şeref Tribününün önüne geldiği zaman ortalığı bir kah kaha çınlattı; etrafındaki eşrafın şaşkın bakışları karşısın da İmparator Tan-Tay katıla katıla gülüyor, müstevlinin sancağı ile alay ediyordu.

Fakat, bu hâdise, Umumi Valinin emrile onbeş gün sarayında hapsedilmesine sebep oldu.

Aradan bir müddet geçmişti; Tan - Tay vekilharcının eline altın torbaları verip şehre saldı. Saray adamları bir kaç saat içinde, asker elbisesi yapmağa yarar ne kadar kumaş varsa hepsini toparladılar. Günlerce harıl harıl terziler çalıştı, bir takım adamlar gelip, gitti. Çok geçmeden bu hummalı faaliyetin neticesi belli oldu.

Bir sabah saray kadınları, muazzam avluya bir şeref tribünü kurulmuş olduğunu gördüler. Az sonra bir mabeyinci daireleri teker teker dolaşarak herkesi geçit resmine çağırdı.

İmparator Tan - Tay şeref tribününün tam ortasında ki tahtta oturuyor, solundaki bir koltukta ise Fransız Umumi valisi, balmumundan bir manken halinde, dim dik duruyordu. Az sonra, geçit resmi başladı. Sırtlarına Fransız üniforması giydirilmiş saray adamları başlarında Fransız bayrağı İmparatorun önüne geldikleri zaman, Tan - Tay sol tarafına döndü ve kadınların şakrak kahkahaları arasında, elindeki sopa ile umumî vali mankeninin kafasını, gözünü kırdı, parçaladı.

Yine bir gün, şehrin en kalabalık bir meydanında İmparatorun altı atlı arabası görün dü. Halk, hükümdarı selâmlamağa kalmadan, hayretinden dona kaldı. O anda oradan geçmekte olan, gayetle şık giyinmiş beş altı Fransız kadını, atların duraklamasından faydalanmışlar, bir an içinde arabanın etrafını sarmışlardı. Tan - Tayın yanına sokulmağa muaffak olan bir iki tanesi adamcağızın yüzünü gözünü öpüyor, kollarını boynuna dolayarak göğüslerine bastırıyorlardı.

Efendisini Fransız kadınlarının bu âşıkane hücumundan kurtarmak isteyen arabacı kamçısına sarılmış ve bu Avrupalı dilberlerin yüzlerinde, gözlerinde açtığı yaralar sayesinde oradan uzaklaşabilmişlerdi.

Hâdiseye derhal el koyan Fransız polisi çok geçmeden, bu kadınların Avrupalı kılığına sokulan birer saray câriyesi oldukları neticesine vardı.

Fransız sömürge idaresi, kendilerile mücadeleye girişmiş olan böyle bir adama da ha fazla tahammül edemezdi; el altından yapılan propagandalarla Tan - Tay'ın deli olduğu şayiası ortaya yayıldı ve bir müddet sonrada tahttan indirilerek yurdun uzak bir köşesine sürüldü.

Süs!

MAHKEMEDE

— Bu onbin lirayı niçin çaldınız?

— Mecburdum, zira açıkta kalmış, iş bulamıyordum. Bir banka tahsildarlığına tayin ediliyordum. Kefalet istediler. Bu para, o dur-

NE PARASI BİRADER!.

Bay (R...)e hasislikte kimse yetişemez. Musevi vatandaşlarımız bu zatın yanında en müsrif insan sayılırlar.

Bay (R...), her zamanki gibi, öğle yemeğini Şehzadebaşındaki evinde yemiş, Tahmisteki dükkânına dönerken, komşusu kâatçı Bay (S...)e rastladı.

İki ahbap işlerin durgunluğundan, para darlığından konuşa konuşa yürürlerken Bay (R...)in ayağı taşa takıldı ve sendeleyince cebinde bir şıngırtı duyuldu.

Bay (S...) dostuna takılmak için.

— Maşallah! dedi. Cebin para dolu, bir de şikâyet ediyorsun!.

Bay (R...),

— Ne parası birader! diyerek cebinden bir çift takma diş çıkardı. Bizim karının âdeti iki yemek arası durmadan bir şeyler yemektir. Bunu önlemek için dişlerini cebimde taşıyorum.

KOŞMA

Necati TOKYAY'A

Vuruldum öyle bir âfeti cana:
Benzeri gelmemiş asla Cihana..
Cevri çok, rahmi yok üftadegâna:
Kendimi âteşe attım ben kendim...

⁂

Açılıp saçılar ile, âr etmez;.
Bana hiç iltifat, itibar etmez...
Ağlamak, yalvarmak ona kâr etmez:
Ezildim, üzüldüm, bittim, tükendim...

⁂

İnsafa gel lütfü mürüvvet eyle,
Gönlümü garikı meserret eyle;..
Perişan halime merhamet eyle
Derdimin dermanı, canım, efendim!...

NecdetAtılgan

KUMARBAZLIK TEDAVİSİ

Allah kimseyi kötü illetlere müptelâ kılmasın! İçkiye alışmış bir ayyaş pantolonunu satıp kafayı tütsülemekten kaçınmaz. Tütünsüz kalan bir sigara tiryakisi, umumi bir helânın leş fibi taşlarına atılmış bir izmarit parçasını, tiksinmeden dudaklarının arasına yerleştirir. Dedik ya, Allah topumuzu kötü iptilâlardan korusun!...

Geçenlerde 69 yaşında Misis Stimson isimli Kaliforniyalı torun sahibi bir bayan dünyadaki iptilâların en kötüsüne uğramış. Şeyhubet yaşında kumarbaz olan bu kadıncağız o güne kadar ne biriktirmişse oyunda yedikten sonra, varını yoğunu satıp savmış, zararını çıkarmak üzere pokere devam etmiş. Fakat, neticede yine kaybetmiş. Beyninden vurulmuşa dönen kadıncağız oyuna devam edebilmek için en son en tehlikeli çareye baş vurmuş: Karşılıksız çek çekmiş.

İşin çok tehlikeli bir noktaya geldiğini gören aile efradı ana ve büyük analarını tanınmış bir asabiyecinin kliniğine yatırmışlar. Markus Krah isimli bir doktor altı haftalık asit glutanik tedavisi sayesinde hastanın kumarbazlığının geçeceğini iddia ediyormuş.

Bu tecrübe muvaffakiyetle neticelenirse ne kadar aile yuvası yıkılmaktan kurtulur, değil mi?

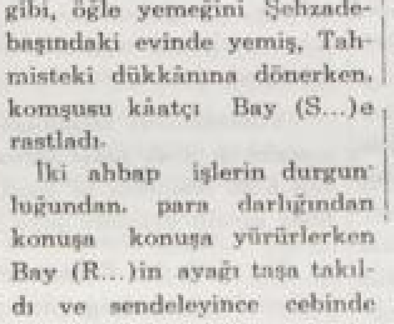

TRUSİL

Oksijenli sabun tozunu

ısrarla isteyiniz.

TURYAĞ MAMULÂTI

T. C.

ZİRAAT BANKASI

1949 ikramiye tutarını

300.000 liraya

yükseltmiştir.

4 Çekilişin her birinde

25.000
10.000.
5.000, liralık

İkramiyelerden başka 1000 lira ile 50 lira arasında 458 muhtelif ikramiye vardır. Şansınız yardım ederse istediğiniz yerde, istediğiniz EVİ, ARSAYI, TARLAYI, EŞYAYI alabilirsiniz.

ÇEKİLİŞLER:

28 Şubat - 30 Mayıs
31 Ağustos - 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için keşide yapılacak ayın üçüne kadar vadesiz tasarruf hesabında 100 lirası bulunmak ve bu miktarı çekiliş tarihine kadar devamlı şekilde muhafaza etmek lâzımdır. Aynı müddet zarfında hesaplarında 100 liradan fazla bir bakiye muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

HANIMELİ

Türkiyenin en güzel kadın gazetesidir, her kadının mutlaka her zaman alması şarttır.

İngiliz veliahtı Prenses Elizabeth Maiyet alayı geçit resminde Kolonel üniformasiyle

T. GARANTİ BANKASI'nın

1949 İkramiye keşidelerine iştirâk ediniz.

12 ayda 12 çekiliş

Senede:

1465	Adet para ikramiyesi.
3000	
1500	
1000	Liralık büyük ikramiyeler.
200,000	Liralık GARANTİ APARTIMANININ 2 dairesi
2	Kıymetli Arsa (İstanbul ve İzmir'de)
2	Lüks otomobil.
396	adet ÇOCUK DOĞUM GÜNÜ Hediyeleri.

100 Liralık bir hesapla bütün çekilişlere ve 25 lira ile 1-13 Yaş arası çocuk hesapları keşidesine girersiniz.
Her 100 Lira için ayrı bir kur'a numarası verilir.
Hesapların keşide gününe kadar düşürülmemesi şarttır.

Okul tasarruflariyle diğer para biriktiren müessesler mevduatına en müsait faiz verilir ve bütün ikramiyelere iştirâk ettirilir.

Tafsilât gişelerimizde...

Yedi tane olur mu?

Sinema meraklısı olupta Metro - Goldvin Mayer şirketinin sahibi Bay Sam Goldvini bilmeyen, tanımayan, duymayan yoktur.

Bu Bay Sam Goldvin geçenlerde stüdyolarını dolaşırken, milyonlar harcanan bir filmin çevrilmekte olduğu plâtaya girer. Elektrik ışıklarının altında, beyazlar giyinmiş yedi dilber kız görür. Rejisör'e:

— Bunlar ne? der.

Rejisör.

— Efendim, diye cevap verir, bunlar eski Yunan mitolojisindeki ilham perilerini temsil ediyor.

Bay Sam Goldvin birden kükrer:

— Ne demek! diye feryad eder. Yedi tane olurmuymuş? Çevirdiğimiz büyük eser için en aşağı iki yüz tane olmalı!.

KUSUR VE MEZİYET

★ Kadınlarda kusur diye gördüklerimizi, o kusurlardan kendimiz istifadeye başlayınca meziyet sayarız.

YARIM SAAT DAHA

(A...) ile (D...) yıllardan beri birbirlerini görmemişlerdi. Geçenlerde bir gün, Ada vapurunda birbirlerine rastladılar. Sarmaş dolaş olup, hatır gönül sorduktan sonra (D...).

— Birbirimizi görmiyeli çok oldu, dedi. Karın hâlâ güzel mi?

(A...) bir an düşündü, sonra cevap verdi:

— Güzel güzel ama; şimdi o hale gelmek için yarım saat fazla uğraşıyor!

İngiltere kralının küçük kızı Prenses Margret-Rose Avrupa seyahatinde iken

TÜRK TİCARET BANKASI

Tesis Tarihi - 1914

Gişelerinde En Az
100 Liralık Hesap Açana
Bir Yıl İçinde

75.000 Liralık

İkramiye Dağıtmaktadır.

Çekiliş Tarihleri:

10 Temmuz - 10 Kasım

AMAN HA!...

Elinin sıkılığı ile şöhret salmış olan Bay (M...) geçenlerde mecbur olmuş, bir kaç hatırlı dostuna mükellef bir ziyafet çekmişti. Dost adama kazık atmaktan hoşlanır! Bunlardan biri yanında bir de yabancı adam getirmişti.

Yenildi, içildi, bir hayli zevk edildi. Bir aralık yabancı adam:

— Baylar, dedi. Bende öyle bir kudret vardır ki, her birinizin kafasından geçen düşünceyi okuyabilirim.

Bay (M...) taaccüple sordu:

— Sahi mi, söylüyorsunuz? Yabancı adam.

— Evet! dedi. İsterseniz şu anda neler düşündüğünüzü söyliyeyim.

Sıkı elli ev sahibinin beti benzi sarardı; zor işitilir bir sesle:

— Aman sakın ha! diye inledi.

Sahibi: F. KARAY,
Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Delibaş
İdare yeri: Cağaloğlu Türbedar Sokak No: 18 — İstanbul
Dizildiği ve basıldığı yer: Dr. Nuri AKÇA Matbaası

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük değildir.

AYDEDE

SIYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	6 Lira
»	Memleket dışı	11 »
1 Senelik	Memleket içi	11 »
»	Memleket dışı	21 »

Pariste «Amatör şantöz» müsabakasını kazanan Miž Besançon mayolu kıyafetile

PRENSES RİTA'nın İLK KOCASI KİMDİ?

Ağa Hanın oğluna varan Rita'nın ilk kocası Amerikanın Arizona eyaleti zengin iş adamlarından Judson idi ve karısından bir misli yaşlıydı. 1937 de evlendiler ve beş sene kedi köpek gibi daima yenişerek bir cehennem hayatı sürdüler.

Rita nihayet, kocasından daha zengin oldu. Filmlerinden çok kazanıyordu. Boşanmağa karar verdi ve bildiğimiz gibi 1943 de Riviera'da Ali Han'la karşılaştı. Fakat Rita nın hayatında Tyrone Power, Peter Lawford, Cesar Romero'lar da vardır!

AKSİNİ YAPIYORLARMIŞ!

Danyel 32 yaşında, üç kolej bitirmiş, fakat katiyyen bir iş tutup muvaffak olamamış bir adamdı.

Günün birinde kendisine meşhur (...X...) şirketi müdürü gelerek senede 15,000 liraya bir iş teklif etti.

Pek tabii bunu kabûl eden Danyel tam 3 sene bu işte kaldı. Nihayet bir gün hiddetle müdürün odasına fırladı:

— Bana baksanıza bayım, burada 3 senedir çalıştığım halde henüz verdiğim fikirlerin hiçbirini yapmadınız. Bunun mânâsını lütfen bana söyler misiniz?

— Peki söyliyelim, bizim başımız ne zaman darda kalsa hemen size müracaat ederek dediğinizin tam aksini yapmak suretiyle şimdiye kadar tam 36.967.285 lira kâr ettik ve bundan sonra senede tam 40.000 lira alacaksınız.

ON YILDIR BÖYLE

Aksaraydaki Genç Nesil Ana Okulunun önünde şişman, göbekli bir zat bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Okul dağılalı bir hayli olduğu için kapıcı kadın meraka düşmüştü; adamın yanına sokularak sordu:

— Çocuk mu bekliyorsunuz?

Adam gayetle tabii bir şekilde omuz silkerek cevap verdi:

— Yok canım; on yıldır karımı şişl...

FALCIYA İNANAN BÜYÜK ŞAİR

Gabriel d'Annunzio, yirmi üç yaşında iken, çoktan şöhret yapmış bir şairdi. Zarif giyinir, spor yapar ve kadınları teshir ederdi.

Bir kış sabahı Milano'da bir panayır yerinde dolaşıyordu. Falcı bir kadına rasladı:

— Fala mı bakarsın?

— Evet, elyazısına göre fal açarım.

— Peki, şu yazıyı yazanın istikbali nedir?

— Yazı senin mi?

— Hayır, dostlarımdan birinin...

— Öyleyse dostun bu geceyarısı ölecek!

Şair evine döndü. Allak bullak olmuştu. Zira yazı, kendi yazısıydı.

At üstünde ölmek istediği için en iyi atlardan birine bindi, kırlara çıktı. Saat 7 olmuştu; sekizi geçti. At da, kendisi de yorgun düşmüştü. Başka bir ata binerek gezintisine devam etti.

Nihayet geceyarısında da ölüm gelmedi. Sabaha karşı yatağına mecalsiz düştü.

Falcının dediği çıkmamıştı.

GÜZEL ÇEHRE

★ Güzel bir çehre, kendisinden korkulan fakat zevkle seyredilen bir haindir.

KADIN GÖZÜ

★ Kadın yüzü ruhunun aynasıdır. Gözleri sırlarını ifşa eder.

AŞK DİLSİZLİĞİ

★ Aşk hitabetten daha tesirli bir dilsizliktir. Aşk gözü ağızdan daha iyi maksadını anlatır .

AMERİKADA OTELLERİN ISLÂHI İÇİN BİR MİLYAR DOLAR!

Amerikada oteller, fiyatların artmasına rağmen müşteri azlığından zor duruma düşmüşler ve otelciler toplanarak şu neticeye varmışlardır:

— Daha fazla müşteri celbi için en iyi usul otelleri ve servis işlerini islah etmektir.

Bu maksatla 1 milyar dolar harcamağa karar verilmiştir. Fransanın milli müdafaa bütçesi 1 milyar dolardan yani 400 milyar franktan az olduğuna göre Amerikan otelcilerin büyük bir fedakârlığa katlandıklarına şüphe yoktur.

Yeni ıslahat arasında sineklerle sivri sineklerin otomatik tarzda imhası, odalarda otomotik servis, havanın mikrobdan temizlenmesi ve kilide sokulduğu zaman ses çıkarmayan anahtarlar vardır!

HER ŞEYİ MİLLİLEŞTİRİYORSUNUZ!..

İngiliz Parlâmento binası, modern tesisat bakımından bir çok memleketlerinden hayli fakirdir. Celse aralarında millet vekilleri, bâzı hâcetlerini defetmek için uzun sıralar teşkil ederler.

Geçenlerde Mister Çörçil bir sıraya dahil olmuş ve adım adım hedefine doğru ilerlemeğe başlamış. Tam helâya gireceği sırada bir de ne görsün?.. Önündeki zat başbakan Mister Atlee değil mi!..

Muhafazakâr parti lideri hemen yerinden çıkmış ve sıranın en arkasına geçmiş.

Az sonra başbakan Mister Çörçili koridorda yakalamış ve deminki hareketinin sebebini sormuş.

Muhalefet lideri:

— Aman dostum! demiş Siz her gördüğünüzü millileştiriyorsunuz, ne olur, ne olmaz diye sakındım...

ANALAR GÜNÜ KURUCUSU ÖLDÜ

Amerika'da (Analar günü) nü kuran , Mis Anna Jarvis 84 yaşında iken geçen hafta öldü.

Bu kadın, asrın başında annesinin ölümünden iki sene sonra Mayıs ayının ilk pazar gününü anaları anmağa ve kutlamağa tahsis edilmesi fikrini ileri sürmüş. 1914 de Cumhur reisi Wilson o teklifi resmen kabul eden bir kanun çıkarmıştı.

Şimdi bir çok memleket (Analar günü) usulüne uymaktadır.

Yıldızlar fatihi Mickey Rooney bu defa Martha Vickers'le evlenecekmiş!